
Odbor za promet in turizem

2015/2258(INI)

27.4.2016

MNENJE

Odbora za promet in turizem

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o izvajanju Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s posebnim poudarkom na sklepnih ugotovitvah odbora Združenih narodov za pravice invalidov
(2015/2258(INI))

Pripravljaivec mnenja: Davor Škrlec

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za promet in turizem poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da naj se Unija pri opredeljevanju in izvajanju svojih politik in dejavnosti bori proti diskriminaciji na podlagi invalidnosti (člen 10), ter ji daje pristojnost za sprejemanje zakonodaje, s katero naj obravnava tovrstno diskriminacijo (člen 19);
- B. ker člena 21 in 26 Listine EU o temeljnih pravicah izrecno prepovedujeta diskriminacijo na podlagi invalidnosti ter invalidom zagotavljata enakopravno udeležbo v družbi;
- C. ker je Komisija v odzivih na resolucijo Evropskega parlamenta „Evropa, prva svetovna turistična destinacija – nov politični okvir za turizem v Evropi“¹, ki jih je sprejela 13. decembra 2011, tudi priznala, da je treba zagotoviti neprekinjeno verigo dostopnih storitev za vse (prevoz, nastanitev, gostinske storitve in znamenitosti), in v ta namen začela izvajati ukrepe za ozaveščanje, izboljšanje znanja in spretnosti v turističnem sektorju, s tem pa tudi za izboljšanje kakovosti turističnih objektov za ljudi s posebnimi potrebami ali invalide;
- D. ker potrebe invalidov, funkcionalno in gibalno oviranih na področju prometa, mobilnosti in turizma prinašajo poslovne priložnosti v sektorju prometnih storitev in storitev mobilnosti, saj bodo lahko v duhu načela „oblikovanje, prilagojeno vsem“ koristile vsem: tako osebam z vsemi vrstami invalidnosti (med drugim gibalno oviranim, slepim, gluhim in naglušnim; osebam z avtizmom, osebam z intelektualnimi ali psihosocialnimi težavami itd.) kot tudi drugim uporabnikom;
- E. ker je v Evropi 80 milijonov invalidov in funkcionalno oviranih oseb, kar je šestina vsega prebivalstva;
  - 1. poziva Komisijo in Svet, naj bolje poskrbita za potrebe invalidov in jih dosledno upoštevata pri pregledu uredb EU, na primer o pravicah potnikov v različnih načinih prevoza (Uredba (ES) št. 1107/2006 in Uredba (ES) št. 261/2004 o zračnem prevozu, Uredba (ES) št. 1371/2007 o železniškem prevozu, Uredba (EU) št. 1177/2010 o vodnem prometu in Uredba (EU) št. 181/2011 o avtobusnem prevozu) ter pri pripravi zakonodaje, na primer o pravicah potnikov pri večmodalnih potovanjih; poudarja, da se je EU leta 2010 v okviru evropske strategije o invalidnosti 2010–2020 zavezala Evropi brez ovir;
  - 2. poziva EU, naj okrepljeno spremlja izvajanje zakonodaje o pravicah potnikov in uskladi delo nacionalnih izvršilnih organov, ter poziva države članice, naj sprejmejo vse potrebne ukrepe za izvajanje zakonodaje EU, ki je namenjena izboljšanju dostopa do prometnega in turističnega prevoza na lokalni, regionalni in državni ravni (vključno z avtobusi in taksiji, javnim mestnim prometom, železniškim, letalskim in vodnim prevozom, pa tudi postajami, letališči in pristanišči), pri tem pa naj odpravijo prepreke za Evropo brez ovir, na primer z okrepljenimi pristojnostmi ustreznih organov

---

¹ UL C 56E, 26.2.2013, str. 41.

izvrševanja v skladu z zakonodajo o pravicah potnikov, da bodo vsem invalidnim potnikom po vsej EU dejansko zagotovljene enake pravice, in sicer tako glede dostopnosti, standardizacije, harmonizacije in tehničnih zahtev kot spodbud za podjetja, sindikalne politike in kolektivnih pogodb;

3. poziva Komisijo, naj razjasni odgovornosti posameznih akterjev, kar zadeva skrb za gibalno ovirane osebe, zlasti glede prestopanja med različnimi prevoznimi sredstvi, in naj Parlament obvesti o sodelovanju združenj invalidov in njihovi vlogi pri izvajanju predpisov o pravicah potnikov;
4. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo izvajanje evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020; obžaluje, da je bila vmesna ocena evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020, ki je bila predvidena za leto 2015, odložena, in poziva Komisijo, naj oceno čim prej dokonča in posreduje;
5. je trdno prepričan, da skupna pravila o dostopnosti na ravni EU prinašajo prednosti in zato z zanimanjem pričakuje hitro sprejetje predloga Komisije o evropskem aktu o dostopnosti¹;
6. poudarja, da je treba sprejeti evropski akt o dostopnosti, ki bo odločilen pri reševanju vseh vprašanj glede dostopnosti prevoza, mobilnosti in turizma za gibalno ovirane, zagotovil pa bo tudi, da bodo invalidom popolnoma dostopne letalske, avtobusne, železniške in vodne storitve potniškega prevoza, zlasti pri prestopanju in dostopu brez stopnic na vseh podzemnih vlakih in železnicah, pa tudi spletišča, storitve na osnovi mobilnih naprav, sistemi pametnega izdajanja vozovnic in obveščanje v realnem času ter samopostrežni terminali, prodajni avtomati za vozovnice in avtomati za prijavo, ki se uporabljajo za zagotavljanje storitev potniškega prevoza;
7. priznava, da bodo imela mala in srednja podjetja korist od izpolnjevanja standardnih zahtev EU, saj se jim ne bo več treba prilagajati neenakim nacionalnim predpisom; obžaluje pa, da v predlaganem evropskem aktu o dostopnosti niso zajeti čezmejni turistični proizvodi in storitve; poudarja, da na ravni EU niso bili sprejeti nadaljnji ukrepi v zvezi s turističnimi objekti in storitvami, da bi postopno harmonizirali klasifikacijo nastanitvev, pri tem pa upoštevali merila dostopnosti;
8. poziva Komisijo, naj predlaga, da bi EU ratificirala izbirni protokol h konvenciji, da bi lahko invalidi bolje uveljavljali svoje pravice, zlasti glede na pomanjkanje dostopa zanje do prevoznih storitev in nekaterih vidikov grajenega okolja, vključno s turističnimi objekti in nastanitvami;
9. poudarja, da je neoviran dostop do prevoznih storitev, vozil, infrastrukture in intermodalnih povezovalnih vozlišč, predvsem na podeželju, bistvenega pomena za zagotavljanje mobilnih sistemov, ki že po zasnovi ne bodo diskriminirali; v zvezi s tem poudarja, da morajo imeti invalidi dostop do proizvodov in storitev ter da si je treba še naprej prizadevati za dostopnost prevoznih in turističnih storitev, vozil in infrastrukture; želi spomniti, da je z instrumentom za povezovanje Evrope mogoče financirati ukrepe v mestnem okolju in ukrepe za izboljšanje dostopa invalidov, in sicer do 10 % stroškov prilaganja;

---

¹ COM(2015)0615.

10. poziva Komisijo, naj v svojem letnem poročilu o uporabi sredstev TEN-T objavi informacije o napredovanju pri ukrepih in višini sredstev, namenjenih prilagajanju infrastrukture invalidom v okviru instrumenta za povezovanje Evrope in drugih vrst skladov EU; poziva jo tudi, naj sprejme ukrepe, s katerimi bo spodbujala k večjemu sodelovanju v projektih za prilagajanje infrastrukture invalidom in ki naj med drugim zajemajo informativne sestanke in obveščanje morebitnih promotorjev;
11. v zvezi s tem opozarja, da je treba financirati ukrepe v mestnem okolju, kjer je največ prestopanja med različnimi prevoznimi sredstvi in kjer imajo gibalno ovirane osebe največ težav;
12. poudarja, da je dostopnost poglobitnega pomena, če želimo invalidom omogočiti, da bi v celoti izkoristijo evropsko turistično ponudbo;
13. poudarja, da bi morale biti dostopne oblike prednostna naloga v politikah digitaliziranega trga mobilnosti in bi morale olajšati dostop vsem osebam z vsemi vrstami invalidnosti, in sicer v dostopnem jeziku in dostopnih oblikah in tehnologijah za različne vrste invalidnosti, vključno z znakovnimi jeziki, Braillovo pisavo, sistemi dopolnilne in nadomestne komunikacije ter drugimi dostopnimi sredstvi, načini in oblikami sporočanja po lastni izbiri, med drugim z lahko berljivim jezikom ali piktogrami, podnaslavljanjem in osebnimi pisnimi sporočili za potovalne informacije, sisteme rezervacij in izdaje vozovnic, hkrati pa bi morala biti omogočena uporaba več senzoričnih kanalov; v zvezi s prometno infrastrukturo in storitvami poziva Komisijo, naj vzpostavi ustrezne mehanizme za spremljanje in nadzor, s katerimi bo zagotovila, da bodo dostopnost in pripomočki za invalide na voljo tudi pri storitvah javnega prevoza v vseh državah članicah;
14. poudarja, da bi morali invalidom omogočiti dostop do informacij o večmodalnih in čezmejnih prometnih storitvah za prevoz od vrat do vrat, ki omogočajo izbiro najbolj trajnostne, najcenejše ali najhitrejše storitve, ter jim omogočiti spletno rezervacijo in plačilo;
15. zahteva, naj bodo na voljo potovalne informacije v realnem času, da bodo lahko invalidi že pred potovanjem obveščeni o morebitnih motnjah in o alternativnih možnostih za potovanje;
16. pozdravlja pilotni projekt evropske invalidske izkaznice; spodbuja države članice in Komisijo, naj ga nadaljujejo, pri čemer naj upoštevajo in po možnosti izkoristijo najnovejši tehnološki razvoj, zlasti na področju intermodalnosti, medsebojne povezljivosti in interoperabilnosti, in poudarja, da je treba pri zasnovi izdelkov, povezanih z letalskim, avtobusnim, železniškim in vodnim potniškim prometom, vedno uporabiti načelo oblikovanja za vse, da bi v celoti izpolnili zahteve glede dostopnosti; spodbuja vse države članice, naj se pridružijo pobudi za evropsko invalidsko izkaznico, in poziva Komisijo, naj nameni dovolj finančnih sredstev, da bi se ta pobuda razvila v vseevropski projekt;
17. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ustrezne ukrepe, da bo številka 112 za klic v sili po vsej Evropi zlahka dostopna za invalide;
18. poudarja, da je treba nameniti posebno pozornost podpornim tehnologijam, ki

invalidom omogočajo samostojno življenje, in da je treba pridobljena spoznanja o nujno potrebni neovirani mobilnosti in turističnih storitvah bolje vključiti v prihodnje raziskovalne in inovacijske programe, kakršni so tisti v okvirnem programu Obzorje 2020; zato je treba izboljšati in harmonizirati statistične podatke na evropski ravni ter izmenjavati zglede dobre prakse;

19. poziva Komisijo, naj spodbuja raziskave, zbiranje podatkov in izmenjavo zgledov dobre prakse v posvetovanju s predstavniškimi organizacijami invalidov ter naj redno pripravlja pregled podatkov o dostopnosti turističnih storitev za invalide, kot je določeno v obeh prilogah k Uredbi (EU) št. 692/2011 o statistiki turizma;
20. poudarja, da je treba pri turističnih storitvah upoštevati posebne potrebe invalidov, na primer lahek dostop do informacij, komunikacije in objektov, npr. sob, kopalnic, stranišč in drugih notranjih prostorov;
21. poziva pristojne organe v državah članicah, naj pripravijo strategije ozaveščanja o pravicah invalidov in tako omogočijo usposabljanje prometnih in turističnih delavcev s področja ozaveščanja in enakih možnosti za invalide, obenem pa naj spodbujajo sodelovanje in izmenjavo zgledov najboljše prakse med evropskimi organizacijami, ki se ukvarjajo z invalidnostjo, ter javnimi in zasebnimi organi, ki se ukvarjajo s prevozom; zahteva, da mora biti gradivo za usposabljanje na voljo v dostopnih oblikah;
22. poudarja, da je treba zlasti na področju zračnega prometa ustrezno usposobiti letalsko osebje, tako da bodo delavci letalskih prevoznikov invalidom zmožni zagotoviti ustrezne pogoje prevoza; posebno pozornost bi bilo treba nameniti temu, da bo osebje znalo pravilno ravnati z vozički, tako da se ne bodo poškodovali;
23. poudarja, da bi se bilo treba sklicevati na načelo „turizem za vse“ pri vseh ukrepih, povezanih s turizmom, na nacionalni, regionalni, lokalni ali evropski ravni; ugotavlja, da bi morali ponudniki turističnih storitev upoštevati potrebe invalidov, in sicer s spodbujanjem ukrepov za prilagajanje že obstoječih zmogljivosti in za usposabljanje osebja.

**IZID KONČNEGA GLASOVANJA
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

Datum sprejetja	26.4.2016
Izid končnega glasovanja	+: 42 -: 1 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Deirdre Clune, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Jacqueline Foster, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Stelios Kuloglu (Stelios Kouloglou), Merja Kyllönen, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Gesine Meissner, Cláudia Monteiro de Aguiar, Renaud Muselier, Jens Nilsson, Markus Pieper, Salvatore Domenico Pogliese, Gabriele Preuß, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Claudia Schmidt, Jill Seymour, Claudia Tapardel, Keith Taylor, Pavel Telička, István Ujhelyi, Peter van Dalen, Wim van de Camp, Elisavet Vozemberg-Vrionidi (Elissavet Vozemberg-Vrionidi), Janusz Zemke, Roberts Zīle, Kosma Złotowski, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Rosa D'Amato, Jill Evans, Michael Gahler, Maria Grapini, Karoline Graswander-Hainz, Marek Plura, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Ruža Tomašić, Evžen Tošenovský, Henna Virkkunen